

(címer)

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.III.30.223/2018/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a **ügyvéd neve (székhelye)** által képviselt **felperes neve (székhelye)** szám alatti székhelyű felperesnek – a **ügyvéd neve (székhelye)** által képviselt **I.rendű alperes neve I.r. alperes címe** szám alatti állandó lakos I. rendű, **II.rendű alperes neve II.r. alperes címe** szám alatti állandó lakos II. rendű, **III.rendű alperes neve III.r. alperes címe** szám alatti állandó lakos III. rendű alperesek ellen kölcsönszerződésből eredő követelés iránti perében a Szegedi Törvényszék 2018. május 7. napján kelt 11.P.21.801/2017/21. sorszámú ítélete ellen az I-II. és III. rendű alperesek által 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 60.000,- (Hatvanezer), II. rendű alperest, hogy 40.000,- (Negyvenezer), III. rendű alperest, hogy 20.000,- (Húszezer) forint másodfokú eljárási költséget 15 nap alatt fizessenek meg a felperesnek.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S:

A felperes 2010. évben alakult, fő tevékenységi köre növénytermesztési szolgáltatás. Az I-II-III. rendű alperesek a felperesnek 2010. október 19. napjától tagjai, míg 2016. június 5. napjáig a II. rendű alperes önálló képviseleti joggal ügyvezetője volt. A felperes tagjai saját külterületükön fóliasátras termeléssel foglalkoznak, fóliasátraikat termálvízzel fűtik. A termálvizet biztosító **(település neve)** ... helyrajzi számú ingatlanon lévő termálkút **(település neve)** Város Önkormányzata tulajdonában állt. A korábbiak során a felhasznált termálvizet az élővízbe engedték, de környezetvédelmi szempontok miatt szükségessé vált a termálvíz zárt rendszerben történő kezelése. A felperes részéről a II. rendű alperes, mint ügyvezető kereste meg a **B Kft.**-t, hogy a felperes tagjainak fóliasátraikat a **B Kft.** lássa el fűtővízzel, aki vállalta a termálkút és az ahhoz tartozó hőközpont átalakítását, a gerincvezeték zárt rendszerű kiépítését, (továbbiakban: beruházó), melynek finanszírozását a felperes vállalta.

A felperes 2011. augusztus hó 5. napján taggyűlést tartott, amelyen napirend volt a beruházással kapcsolatos kölcsön, valamint a szolgáltatási szerződés. A taggyűlésen elhangzott, hogy **B Kft.** a szolgáltatási díjat időarányosan osztja el és számlázza az év minden hónapjára függetlenül attól, hogy a szolgáltatási hónapok száma ennél kevesebb. A II. rendű alperes mint ügyvezető elmondta, a szolgáltató csak a hitelt felvevőnek biztosítja a vizet és a nem tagok csak akkor kaphatnak,

amennyiben jut, illetve ha valaki nem fizeti a hitelt, szabálytalanul használja a vizet, annak következtében nem kap fűtővizet.

Ezt követően a perben nem álló **(település neve)**-i Hitelszövetkezet, mint hitelező és a felperes, mint adós között 2011. augusztus 12. napján (...) szerződésszámon kölcsönszerződés jött létre, mely alapján a hitelező 120.000.000,- forint éven túli kölcsön nyújtását vállalta. A felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy 2011. október 15. napjától 2017. szeptember 15. napjáig 72 hónap alatt megfizet havi 2.251.000,- forintot a hitelezőnek. A kölcsönszerződés teljesítéséért **(település neve)** Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala a **(közjegyző neve)** közjegyző által 2011. augusztus 31. napján **Kjö.../Ü/.../2011.** számon közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozattal készfizető kezességet vállalt. A kölcsön fedezeteként a felperes tagjainak többsége – így az I., II., III. rendű alperesek is – a kölcsönszerződés C.5/1 pontjában megjelölt ingatlanait jelzálogként lekötötte. Az I., II., III. rendű alperesek 2011. augusztus 12. napján személyenként és külön-külön okiratba foglaltan „Megállapodás jelzálogjog alapításáról”, „Nyilatkozat jelzálogjog alapításához”, „Nyilatkozat kezességvállaláshoz” elnevezésű okiratokat írtak alá. A **(település neve)**-i Hitelszövetkezettől felvett 120.000.000,- forint kölcsönösszegeből arányosan I. rendű alperes 7.272.728,- forint, a II. rendű alperes 5.454.546,- forint, a III. rendű alperes 3.636.364,- forint tőke és járuléka megfizetéséért készfizető kezességet vállalt.

A **B Kft.**, mint szolgáltató és a felperes, mint megrendelő között 2011. augusztus 16. napján szolgáltatási szerződés jött létre, melyben a szolgáltató vállalta, hogy az általa üzemeltetett és **(település neve)** Város Önkormányzata tulajdonában álló **(település neve)** ... helyrajzi számú „kivett termálkút” megnevezésű termálkúton és ahhoz tartozó hőközponton keresztül a megrendelő számára fűtés céljából termálvizet és öntözővizet biztosít. A szerződést 2011. szeptember 1. napjától 2014. május 20. napjáig terjedő időszakra, öntözővíz esetén 2014. december 31. napjáig tartó időszakra kötötték. A szerződés 2. pontja szerint a határozott időtartam alatt egyik fél sem jogosult a szerződést rendes felmondással megszüntetni. A szolgáltatás díjában akként állapodtak meg, hogy 2011. szeptember 1-től 2012. május 20-ig összesen 20.800.000,- forint + ÁFA, 2012. június 1. napjától a szolgáltatási díjat évente felülvizsgálják. A felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy szolgáltatási díj címén 2011 szeptemberében 2.240.000,- forint + ÁFA-t 2011 októberétől 2012 májusáig 2.320.000,- forint + ÁFA havi szolgáltatási díjat fizet, ami az általa nyújtott kölcsön törlesztésére bizonylattal beszámításra kerül. A szolgáltatási szerződést a felek 2011. szeptember 13., 2012. január 25., 2012. szeptember 7., 2014. május 20. és 2016. május 27. napján módosították, melyek az utolsó két alkalmat kivéve a szolgáltatási díjat érintették azzal, minden esetben kikötésre került, hogy a szolgáltatási díj a megrendelő által folyósított kölcsön törlesztésére kompenzációs bizonylattal kerül beszámításra. 2014. május 20. napján a felek abban állapodtak meg, hogy a szerződés határozott időtartamra, 2014. május 21. napjától 2021. május 20. napjáig szól, a 2016. május 27-i szerződésmódosítással pedig a szolgáltatási szerződést 2017. szeptember 30. napjával közös megegyezéssel megszüntették.

A felperes, mint kölcsönbeadó és **B Kft.**, mint kölcsönbevevő között ugyanezen a napon, 2011. augusztus 16. napján kölcsönszerződés is létrejött, melyben felperes vállalta, hogy a **(település neve)** Város Önkormányzata tulajdonában álló **(település neve)** ... helyrajzi számú „kivett termálkút” megnevezésű termálkút és az ahhoz tartozó hőközpont átalakítási és távvezeték építési munkáinak megvalósításához 120.000.000,- forint kölcsönt nyújt. Rögzítették, a kölcsönadó az átadott kölcsönt a **(település neve)**-i Hitelszövetkezettől felvett 120.000.000,- forint 6 éves futamidejű 10%-os kamatozású kölcsönből biztosítja. A szerződést 2011. augusztus 16. - 2017. augusztus 31. napja közötti időszakra kötötték. A szerződés 4. pontjában a kölcsönbevevő vállalta, a felperesi kölcsönadó külön szerződésben meghatározott igényeinek megfelelően **B Kft.** által üzemeltetett és **(település neve)** Város Önkormányzata tulajdonában álló **(település neve)** ...

helyrajzi számú „kivett termálkút” megnevezésű termálkút és az ahhoz tartozó hőközponton keresztül fűtés céljából a kölcsönadó számára termálvizet és öntözővizet biztosít. A szolgáltatásról kibocsátott számla összege a kölcsönbevevő kötelezettségét csökkenti, erről a felek kompenzáló nyilatkozatot állítanak ki pénzügyi rendezés nélkül.

A felperes és az I-II-III. rendű alperesek között külön-külön okiratba foglaltan 2011. szeptember 6. napján megállapodás jött létre arról, hogy a felperes a **B Kft.**-től származó termálvizet és öntözővizet a felperes azon tagjai számára, akik a hitelfelvételben részt vettek, rendelkezésre bocsátja a 2011. szeptember 1. - 2014. május 20. napja között, míg öntözővíz esetén 2014. december 31. napjáig. A megállapodás 1. pontja rögzítette a díj fizetését, összegszerűségét és határidejét, melyet a felperes vezetője határoz meg. A beérkező számlák alapján a felperes vezetője határozza meg a szolgáltatás díját és bocsátja ki a számlát, míg azt a termelő a számla kibocsátást követő hónap 7. napjáig köteles kiegyenlíteni. A 2. pont szerint a termelő tudomásul vette, amennyiben a díjfizetéssel késedelembe esik, vagy az elmarad, akkor a számlakibocsátást követő hónap 15. napján a fűtő- és öntözővíz szolgáltatást a felperes a termelő felé beszünteti. Ebben az esetben a termelő kártérítési igénnyel nem élhet, de hiteltartozása továbbra is fennáll. A fizetés nem teljesítése esetén a felmerülő költséget a felperes áthárítja a nem teljesítőre. A 3. pont szerint akkor, ha a termelő elmarad a szolgáltatási díj megfizetésével, vagy a szerződést ok nélkül felmondja, az esedékes díjat a többi felperesi tagnak kell helyette megfizetnie. Ebben az esetben a felperes jogosult a termelővel szemben jogi úton fellépni a szolgáltatási díj megfizetése iránt.

A felperes 120.000.000,- forint összegű vállalkozási hitele 2017. szeptember 13. napján végtörlesztésre került, **B Kft.** pedig a felperes felé kölcsöntartozását a szolgáltatási díjakba történő beszámítással megfizette. A felperes azon tagjai, akik a konstrukcióban részt vettek, a felperes számlái alapján havonta és csonkonként fizették a felperesnek 2011. szeptember 1-től 2017. szeptember 30. napjáig. A **B Kft.** 2017. szeptember 30. napja óta a felperes részére nem szolgáltat, ettől az időponttól a szolgáltatást a **C Kft.** végzi.

Az I., II., III. rendű alperesek 2016. szeptember 1. napjától a fűtő és öntözővíz szolgáltatást nem veszik igénybe. Ettől az időponttól a **C Kft.**-vel kötöttek szerződést. Az I., II., III. rendű alperesek a csonkonként és havonta meghatározott díjat 2016. augusztus végéig fizették a felperesnek, a 2016. szeptember 19. - 2017. szeptember 21. napjáig kiállított bizonylatok alapján a felperesnek nem fizettek meg rendre 2.093.610,-, 1.675.750,-, és 920.075,- forintot.

A felperes az alpereseket 2016. november 8. napján kelt levelében felszólította a 2016. november 7. napjáig esedékessé vált tartozásuk rendezésére. Tájékoztatta őket, az a körülmény, hogy 2016. szeptember 1. napjától nem tartanak igényt a termálvíz szolgáltatásra nem mentesíti az általuk is ismert hitel rájuk eső törlesztőrészletének fizetése alól. A felszólítóleveleket az alperesek 2016. november 9. napján vették át. Az alperesek 2016. szeptember, majd november 16. napján kelt levelükben arra hivatkoztak, hogy a szerződés 2014. december 31. napján megszűnt, ezért őket szolgáltatási díjfizetési kötelezettség nem terheli. A felperes 2016. november 18. napján kelt levelében tájékoztatta alpereseket, hogy 2014. december 31. napját követően is igénybe vették a szolgáltatást, mert a szerződés meghosszabbításra került. A felperes 2017. szeptember 14-én ismételt felszólítást küldött az alperesek részére tartozásaik 8 napon belüli megfizetésére. Az I. rendű alperes a felszólító levelet 2017. szeptember 21., a II. és III. rendű alperesek pedig 2017. szeptember 28. napján vették kézhez.

A felperes keresetében az I. rendű alperest 2.093.610,- forint, a II. rendű alperest 1.675.750,- forint, a III. rendű alperest 920.075,- forint tőke, valamint az I. rendű alperest 2017. szeptember 30.

napjától, a II. és III. rendű alpereseket 2017. szeptember 27. napjától az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

A kereset jogalapjaként a rPtk. 523.§ (1) bekezdését, 231.-232. §-ait, 332. § (1) és (2) bekezdését jelölte meg, mely alapján az alperesekre eső, meg nem fizetett kölcsön törlesztőrészeit kívánta érvényesíteni. Állította, a felperes tagjai, így az alperesek is a hitelszövetkezettel megkötött hitelügyletből eredő tartozás rájuk eső részét vállalták megfizetni. A felperes tagjai a felperest terhelő hitel törlesztését magukra vállalták, mert a hitelből kiépített rendszeren keresztül kedvezményes fix összegért kaphattak szolgáltatást.

Az I-III. rendű alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, a kölcsönszerződést nem ők, hanem a felperes kötötte a **(település neve)**-i Hitelszövetkezettel, melyért készfizető kezességet vállaltak. A felperes és tagjai között 2011. évben kötött megállapodás 2014. december 31. napjáig szólt, 2015. január 1. napjától az a felekre nem vonatkozott. A felperes a részükre mindig szolgáltatási díjat számlázott, amit mindaddig megfizettek, amíg a szolgáltatást igénybe vették. 2016. szeptember 1. napjától a termálvíz szolgáltatást nem vették igénybe, ezért szolgáltatási díjat sem kellett fizetniük. Állították, a kölcsöntartozás kapcsán részükről tartozásátvállalásra nem került sor.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2.093.610,- forintot és ennek 2010. szeptember 30. napjától, míg a II. rendű alperest, fizessen meg a felperesnek 1.675.750,- forintot és ennek 2017. szeptember 27. napjától, valamint a III. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 920.075,- forintot és ennek 2017. szeptember 27. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Megállapította, a peradatok szerint a felperes a tagjai számára kölcsönt nem nyújtott, ezért az alperesek ezen a címen a felperesnek nem tartoznak. A felperes a **(település neve)**-i Hitelszövetkezettel kötött kölcsönszerződést, melynek részleteit minden hónapban teljesítette, ezért a tagok által vállalt biztosítékok (jelzálogszerződés, készfizető kezesség) érvényesítésére a hitelszövetkezet részéről nem került sor. A **(település neve)**-i Hitelszövetkezettel a tagok tartozásátvállalásra vonatkozó megállapodást nem kötöttek, a tagok fizetési kötelezettségeiket nem a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet, hanem a felperes felé teljesítették, a felperes pedig a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet felé fennálló tartozását havi rendszerességgel fizette. Utalt **tanú 1** vallomásra, aki elmondta, a havi törlesztőrészeket felperes teljesítette, arról nem volt tudomása, hogy a felperes tagjai vállaltak-e és ha igen, milyen kötelezettséget a kölcsöntartozás megfizetésével kapcsolatban. Miután a felperes tagjai és a hitelszövetkezet között kizárólag biztosítéki szerződések jöttek létre, az alperesek a hitelszövetkezet felé nem vállalták a kölcsön közvetlen visszafizetését, közvetlen kölcsöntörlesztés a tagok részéről nem történt, a felperes és tagjai közötti jogviszony tartozás elvállalásnak nem minősül (BDT2017. 3736.).

A tartozásátvállalásról rendelkező Ptk. 332. § (1) és (2) bekezdése alapján utalt arra, hogy a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet a tartozásátvállaláshoz nem járult hozzá, arról tudomása nem volt. Vizsgálta, hogy a felperes és tagjai viszonylatában a tartozás átvállalás létrejött-e, amennyiben igen, akkor milyen tartalommal. Rögzítette, a hitelfelvételt megelőzően a felperes taggyűlést tartott, melyen tájékoztatta a tagokat a kölcsön és a szolgáltatási szerződésről és a II. rendű alperes, mint a felperes akkori ügyvezetője kijelentette, csak a hitelt felvevőnek biztosítja a **B Kft.**, a szolgáltatást a nem tagok csak akkor kaphatnak, ha jut, illetve aki nem fizeti a hitelt, szabálytalanul használja a vizet, melynek következtében nem kap fűtővizet. A tagokkal kötött Megállapodás 2. pontja szerint, a díjfizetés nem, vagy késedelmes teljesítése esetén a felperes a termelő felé a fűtő-, és öntözővíz szolgáltatást megszünteti, ettől függetlenül a tag hiteltartozás továbbra is fennáll. **tanú 2** a felperes ügyvezetője előadta, a **(település neve)**-i Hitelszövetkezetnek fizetendő havi törlesztőrészt a tagok vállalták megfizetni, azt tagonként és csonkonként szétosztották. A felperesnek és tagjainak

könyvelési okok miatt kellett a termálvíz szolgáltatásra megállapodást kötniük, ez valójában nem szolgáltatási díj, hanem a hiteltartozás arányos elvállalása volt. **tanú 3** tanú, aki a felperes részére könyvelést végzett, elmondta, a tagok által szolgáltatási díj címén befizetett összegeket fizették ki a hitelszövetkezet felé, a tagok a befizetett összeg fejében ingyen kaptak termálvizet. A tagoknak a szolgáltatási díjakat azokban a hónapokban is fizetniük kellett, amikor nem vettek igénybe termálvíz szolgáltatást. A felperesi előadást **tanú 4**, tanú 5, **tanú 6**, **tanú 7** tanúk vallomásaikban alátámasztották. A II. rendű alperes pedig előadta, a felperes a tagokkal úgy állapodott meg, hogy hat éven keresztül egy évben 12 hónapon át a hő, és melegvíz szolgáltatás díját a tagoknak ki kell fizetni a felperes hitelszövetkezetnél vezetett számlájára. A felperes fizette ki a hitelszövetkezetnek a kölcsöntartozást, saját erővel nem rendelkezett, ezért abból teljesített, amit a tagok részére hő, és vízszolgáltatási díjként befizettek. Állította, ez a konstrukció világos volt a tagok számára, azt II. rendű alperes találta ki. A Megállapodás 2. pontja kapcsán azt fejtette ki, hogy késedelmes vagy elmulasztott díjfizetés miatt a szolgáltatás kikapcsolása esetén a mulasztó tagra eső díjat a többi tagnak kellett megfizetnie.

A fentiek alapján az elsőfokú bíróság szerint a 2011. szeptember 6. napján kelt Megállapodás 2. pontjának 2. és 3. bekezdését akként kell értelmezni, hogy a tag fizetési kötelezettsége független a szolgáltatás igénybevételétől. A konstrukcióban résztvevők arra vállaltak kötelezettséget, hogy arányosan, csonkonként, havonta a felperes **(település neve)**-i Hitelszövetkezet felé fennálló kölcsöntartozását megfizetik. Az tény, hogy a megállapodás 2014. december 31. napjáig szólt, de a tagok, így az alperesek is, a felperes és **B Kft.** közötti szolgáltatási szerződés 2014. május 20-i módosítása folytán a megállapodást a határozott idő leteltét követően is irányadónak tekintették, az esedékes részleteket továbbra is teljesítették. Mindezeket összegezve a felperes és tagjai között tartozásátvállalási szerződés jött létre, amely alapján a tagok részben – arányosan csonkonként és havonta – ellenérték fejében a kft. ügyvezetője által meghatározott mérték szerint vállalták a felperest terhelő, a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet felé fizetendő kölcsöntartozás teljesítését. A hitelező a tartozásátvállaláshoz nem járult hozzá, ezért az vele szemben nem volt hatályos, azonban a felperes és a tagok akaratának megfelelően kötötte az abban résztvevőket. Az I-II-III. rendű alperesek a **(település neve)**-i Takarékszövetkezet, a **B Kft.**, a felperes, valamint a tagok közötti konstrukcióban részt vettek, a felperes tartozását a többi taghoz hasonlóan átvállalták, azt mindaddig teljesítették, amíg a távhő és vízszolgáltatást igénybe vették. A tagok által így az alperesek által fizetett összeg nem a távhő, és öntözővíz szolgáltatásának díja volt, az csak annyiban függött össze a szolgáltatási díjjal, hogy a konstrukcióban résztvevő tagok kedvezményes áron jutottak termálvízhez és a kölcsön törlesztett részletei a szolgáltatás díjába beszámításra kerültek. Mindezekből következően az alperesek a teljes futamidő kapcsán vállalták a kölcsöntartozás teljesítését függetlenül attól, hogy a termálvíz szolgáltatást 2016 szeptemberétől nem vették igénybe. Az a körülmény, hogy az alperesek **B Kft.**-től 2016. szeptember 1. napjától nem vettek igénybe szolgáltatást, azzal jár, hogy az általuk kölcsön címén fizetendő összegekbe nem számíthatták be a fűtő-, és öntözővíz szolgáltatási díját. Felperes a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet felé a kölcsöntartozást megfizette, az alperesek által nem teljesített tartozás összecsúszását a keresetlevél mellékleteként csatolt folyószámla kivonatokkal igazolta, azt az alperesek nem vitatták. Ezért az alpereseket a kereseti kérelem szerinti tőketartozás megfizetésére kötelezte, továbbá a Ptk. 2014. március 15. napjáig hatályos 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatok megfizetésére kötelezte őket. Utalt arra, hogy a felperes a késedelmi kamat mértékeként a Ptk. korábbi szövegezését vette alapul, ezért a kamatszámítás módja tekintetében utasította el a keresetet.

Az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezésükben az alperesek annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérték. Hangsúlyozták, a felperes 7. sorszámú beadványában keresetét a Ptk. 523. § (1) bekezdésére alapította, mely jogcímen az alaptalan. Felperes később módosította a kereset jogcímét – 17. sorszám alatt – a Ptk. 332. §-ára, tartozásátvállalásra. Megállapítható, hogy a termálvíz, és

öntözővíz szolgáltatásra vonatkozó szerződés 2011. szeptember 6. napján jött létre, az 2014. december 31. napjáig volt hatályban. Annak lényege szerint, amíg a termálvíz és öntözővíz szolgáltatás rendben történik, addig kötelesek voltak szolgáltatási díjat fizetni, a számlázás is ennek megfelelően történt. Abban az esetben, ha a termelő a díjfizetéssel késedelme esik, akkor felperes jogosult a szolgáltatást a termelő felé beszüntetni, de a már szolgáltatott termál és öntözővíz ellenértékét jogosult a termelőtől követelni. Ezért amennyiben nincs szolgáltatás, akkor a termelőt díjfizetési kötelezettség sem terheli. 2016. szeptember 1. napjától nem került sor szolgáltatásra, ezért nem fizették a szolgáltatási díjat.

Mindezek ellenére minősítette az elsőfokú bíróság tartozásátvállalásnak a jogviszonyt. A **(település neve)**-i Hitelszövetkezet felé semmiféle bejelentés nem történt a tartozásátvállalással kapcsolatban, a pénzügyintézet nem tudott arról, a **B Kft.** sem. A felperes a pénzügyintézettől felvett kölcsönt továbbította a **B Kft.**-nek, mely kiépítette ebből a szükséges vezetékhálózatot. A kölcsönt a **B Kft.** úgy rendezte felperes elé, hogy termálvizet szolgáltatott a részére. Alaptalan az elsőfokú ítélet megállapítása, hogy a felperes egyes tagjai kedvezményesebb áron jutottak termálvízhez, mert **tanú 7** tanú kijelentette, ugyanannyit fizetett a szolgáltatásért, mint a többiek. Ezt bizonyítja, hogy a számlázásnak megfelelően szolgáltatási díjat kellett fizetni egészen addig, amíg felperes be nem szüntette a szolgáltatását.

A polgári jogban a nyilatkozati, nem pedig az akarati elv érvényesül, ezért a bíróság nem veheti figyelembe a rejtett akaratot. Ezért egyértelmű, hogy szolgáltatási díjról van szó. Figyelemmel a Ptk. 332. § (1) bekezdés utolsó fordulatára és arra, hogy a felperes tudott teljesíteni, emiatt nem kellett őt olyan helyzetbe hozni, hogy teljesíthessen, ezért téves az elsőfokú bíróság jogértelmezése.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperesek kötelezettsége nem szolgáltatási díj fizetésére terjedt ki, hanem valójában tartozásátvállalás történt. Ezt a perben lefolytatott bizonyítás adatai alátámasztják. A felperes önállóan nem rendelkezett olyan likviditással, amely lehetővé tette a hitel visszafizetését, nem végzett olyan tevékenységet, melyből megfelelő bevétele származott és amelyből a hitelt fizetni tudta volna.

A perben tanúvallomásokon kívül okirati bizonyítékok is rendelkezésre állnak. A polgárjogban az a lényeges, hogy a felek akarata ténylegesen mire irányult. Másodsorban utalt a felperes, és az alperesek között külön-külön okiratba foglalt 2011. szeptember 6. napján kelt megállapodásra, mely rögzítette, hogy felperes a **B Kft.**-től származó termálvizet és öntözővizet a felperes azon tagjai számára, akik a hitelfelvételben részt vettek, rendelkezésre bocsátja. A Megállapodás 2. pontja világosan kimondta – egyebek mellett –, amennyiben a termelő a díj fizetéssel késedelembe esik, kártérítési igénnyel nem élhet, de a hiteltartozása továbbra is fennáll. Utóbbival megállapításra került, hogy a felperes által felvett hitel tagok általi átvállalása egyértelmű volt a tagok számára. A 2011. augusztus 5-i taggyűlésen a II. rendű alperes, mint ügyvezető tájékoztatást nyújtott a kölcsön- és szolgáltatási szerződésről, melyre vonatkozó jegyzőkönyv csatolásra került. A felperes és a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet között létrejött kölcsönszerződés kapcsán az alperesek is a kölcsön fedezeteként ingatlanaikat lekötötték és a felvett kölcsön összegéből arányosan készfizető kezességet vállaltak. Ezek a tények azt tükrözik, hogy a hitelkonstrukcióról megfelelő tudomással bírtak és vállalták a hitel részleteinek megfizetését. A hitelkonstrukcióval kapcsolatban utalt **tanú 7** tanú vallomására is, aki idős korára tekintettel nem vállalta a hitelfelvételben való részvételt, továbbá, hogy a tagok tájékoztatására a hitelfelvételt megelőzően a vezetőség részéről sor került, ő maga jelen volt, elhangzott, hogy hitelt vesz fel a felperes és jelzálogot is kell kötni, a tagok a fizetési kötelezettséget elvállalták, ő és felesége azonban nem. Hivatkozott két, az alperes jogi képviselője által szerkesztett és ellenjegyzett adásvételi szerződésben rögzítettek, mely szerint az azok tárgyát képező ingatlan vonatkozásában a **(település neve)**-i Hitelszövetkezetnek a szerződéshez hozzá kell járulnia figyelemmel arra, hogy a hiteltartozást a vevő átvállalja.

Mindezekből egyértelműen, hogy a felperes által felvett hitel visszafizetését a tagok magukra vállalták. A **B Kft.** rendelkezésére bocsátott kölcsönért cserébe termálvíz szolgáltatást biztosított, melynek ellenértékeként a tagoknak díjat nem kellett fizetniük, mert a felperes által a **B Kft.** részére folyósított kölcsönbe az kompenzációs bizonylattal beszámításra került. A felperes tagjai pontosan tudták, hogy a felperes által felvett hitelt ők fogják arányosan visszafizetni, a rájuk eső összegre fedezetet biztosítottak és készfizető kezességét vállalták.

A fellebbezés **nem alapos.**

A felperes keresetében különböző jogcímek – rPtk. 523.§ (1) bekezdése, rPtk. 231-232. §-a, rPtk. 332. § (1) és (2) bekezdése – alapján kérte az alperesek marasztalását. Az elsőfokú bíróság ítéletében az alpereseket a kereseti kérelem szerintiösszecszerűségben marasztalta a felperessel kötött 2011. szeptember 6-i Megállapodásra utalással azzal, hogy az rPtk. 332. §-a szerinti tartozásátvállalás. Az alperesek fellebbezésükben vitatták, hogy a felperessel kötött megállapodás tartozásátvállalás lenne és annak alapján fizetési kötelezettségük fennáll.

Az alperesek fellebbezése alapján a felperes és I., II., III. rendű alperes, mint tagjai közötti Megállapodás tartalmát kellett vizsgálni. A felek között az elsőfokú eljárásban sem volt vitás, hogy 2011. szeptember 6. napján Megállapodás jött létre, annak tartalma, különösen 2. és 3. pontja volt vitás a felek között.

A felek között 2011. szeptember 6. napján létrejött Megállapodás írásbafoglalásra került, melyben az alperesek havi szolgáltatási díj fizetését vállalták a felperes részére (1., 3. pont) azonban a 2. pontban a szerződéskötő alperesek tudomásul vették, amennyiben a díjfizetéssel késedelembe esnek vagy az elmarad, akkor a számlakibocsátást követő hónap 15. napján a fűtő-, és öntővíz szolgáltatást a felperes feljuk beszünteti és ebben az esetben kártérítési igényel nem élhetnek, de hiteltartozásuk továbbra is fennáll.

A felperes azt állította, hogy az alperesek pénztartozásának jogcíme a közte és a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet közötti kölcsönszerződéshez kapcsolódik, az abból eredő tartozás az öntözési szolgáltatást igénylő tagonként – a csonkok száma szerint havi bontásban fizetendő – tartozásátvállalásból, tartozáselvállalásból ered.

Az alperesek szerint ilyen tartozásátvállalás nem történt, nekik a melegvíz, és fűtés szolgáltatás miatt igénybe vett szolgáltatási díjat kellett fizetniük csonkonként havonta a felperesnek. Azonban 2016. évtől már nem vették igénybe a szolgáltatást, ezért díjfizetési kötelezettségük sincs ezt követő időszakra.

A peres felek között létrejött 2011. szeptember 6-i szerződés értelmezésére vonatkozóan a Ptk. 207. § (1) bekezdése ad iránymutatást. Eszerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. A szerződési nyilatkozat értelmezésére két alapmegoldás létezik: a nyilatkozási elv és az akarat elv.

A Ptk. 207. § (1) bekezdése – korrekciókkal -a nyilatkozási elvet fogadja el. A nyilatkozat értelmezése során a törvény három szempontnak tulajdonít jelentőséget: a szavak általánosan elfogadott jelentésének, az eset összes körülményének és a nyilatkozó feltehető akaratának.

A felek írásbeli megállapodása, az írásba foglalt nyilatkozata nem egyértelmű, az alperesi tagok felperes irányában szolgáltatási díj és hitelfizetési kötelezettségét is tartalmazza, annak ellenére, hogy abban a felek előadása egyértelmű volt, hogy a felperes csak az egyik címen érvényesíthet igényt.

A peres felek Megállapodásban foglalt szerződési nyilatkozatai – különösképp annak 2. pontjában foglaltak – értelmezését illetően ezért az elsőfokú bíróság vizsgálta a felek feltehető akaratát, ezért az eset összes körülményének vizsgálatára széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le (tanúvallomások, okiratok). A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményéből helytállóan tárta fel a felek között létrejött jogviszony tartalmát. Helyesen állapította meg, hogy a felperes tagjai – így az alperesek is – ingatlanaikon a fűtési rendszer üzemeltetéséhez fűtés- és melegvíz ellátást kívántak igénybe venni, melyhez szolgáltatási szerződést kívántak kötni a **B Kft.**-vel. Azonban ehhez kiépítendő rendszer, beruházás volt szükséges, melyet a **B Kft.** szolgáltató önerőből nem tudott biztosítani. Ezért a beruházáshoz, a rendszer kiépítéséhez szükséges pénzeszközt az azt igénybe vevők – a felperes tagjai, köztük az alperesek – szolgáltatták volna, és ezért bizonyos ideig a szolgáltató velük szemben díjigényt nem érvényesít. A tagok azonban a rendszer kiépítéséhez szükséges pénzeszközzel nem rendelkeztek, arra maguk is hitelt kívántak igénybe venni. A **(település neve)**-i Hitelintézet azonban a peradatokból megállapíthatóan a felperes tagjaival, mint természetes személyekkel nem kívánt szerződést kötni, ezért a felperes vette fel a beruházáshoz szükséges hitelt, melynek teljesítéséért a fűtés és melegvíz szolgáltatást igénybe venni kívánó tagok készfizető kezességét vállaltak, valamint ingatlanaikon jelzálogjogot létesítettek a hitelszövetkezet javára. Továbbá mivel a felperes nem rendelkezett a havi törlesztőrészek fizetéséhez szükséges anyagi erőforrással, ezért a szolgáltatást igénybevevők az igénybevett csonkok száma alapján (arányos) fizetési kötelezettséget vállaltak akként, függetlenül attól, hogy a mezőgazdasági időszak szerint történik-e melegvíz, illetőleg fűtés szolgáltatás, azt havonta arányosan a felperes rendelkezésére bocsátják abból a célból, hogy a hitelintézet felé fennálló kölcsön részletek fizetését teljesíteni tudja. Ezt erősíti meg az elsőfokú eljárás során meghallgatott **tanú 2**, a felperes törvényes képviselője személyes előadása, továbbá **tanú 3**, **tanú 4**, **tanú 5**, **tanú 6** tanúk vallomása (16. sorszám alatti jegyzőkönyv). **tanú 4** azt is előadta, hogy a fenti konstrukciót a II. rendű alperes, mint a felperesi kft. képviselője ismertette a tagokkal. Erősíti továbbá a 17. sorszám alatt csatolt szolgáltatási szerződés és annak módosításai, illetve a keresetlevél mellékleteként csatolt, a felperes és a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet közötti kölcsönszerződés, továbbá **tanú 1** és **tanú 8** tanúvallomásai (19. srsz. jkv.).

Helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy a konstrukció a 2011. augusztus 19-én kelt II. rendű alperes ingatlan-adásvételi szerződése is tartalmazza, azzal, hogy az eladónak semmiféle hitel-visszafizetési kötelezettsége ezután nincs. A 2011. augusztus 5-i felperesi taggyűlésen is kifejezetten az hangzott el a II. rendű alperes ismertetésében, hogy „ha valaki nem fizeti a hitelt..., nem kap fűtővizet (jkv. 3. oldal III. Napirendi pont). A tanúk előadták továbbá, hogy a szolgáltatást igénybe vevő tagoknak havonta, a felperes által felvett bankhitel törlesztő részleteit kellett a kft. rendelkezésére bocsátani (**tanú 2**, **tanú 3**, **tanú 4** 16. srsz. jkv.), tehát nem a fűtővíz szolgáltatási időszakban állt csak fenn fizetési kötelezettségük, és egy tanú sem nyilatkozott úgy, hogy mind a szolgáltatási díj, mind a hitelfizetése együttesen fennállt volna.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a Megállapodásban rögzítettek és annak ellenére, hogy az alperesek a fűtés- és melegvíz szolgáltatást igénybe vették, nem szolgáltatási díj, hanem a felperes által felvett hitelösszeg rájuk eső részének megfizetésére voltak kötelesek a felperes irányában.

A hitelösszeg megfizetésére vállalt megállapodás nem az alperesek és a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet között jött létre a havi díjfizetésre, azaz az alperesek nem váltak a felperes által felvett hitelben adóstársakká, ahhoz csak dologi biztosítékot (zálogkötelezettség) és személyi biztosítékot (kezességvállalás) adtak. A hitelfizetéssel kapcsolatos pénzeszköz felperes rendelkezésére bocsátása a megállapodás a felperes és az alperesek között jött létre. Ezt a megállapodást kellett tehát minősíteni.

A Megállapodás nem arra irányult, hogy az alperesek a felperes és a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet által kötött hitelszerződésbe, a felperes, mint kötelezett (adós) helyébe jogutódként

(adósként) lépjenek, tehát megállapodásuk nem ezen kölcsön szerződésbeli kötelezetti oldalon történő alanycserére irányult, hanem arra, hogy a hitelszerződés szerinti törlesztőrészleteket esedékessé válásakor a felperest, mint kötelezettet olyan helyzetbe hozzák, hogy a jogosult (a hitelszövetkezet) felé teljesíteni tudjon. Mindezek alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperesek nem kívántak a hitelszerződésbe a felperes helyett félként (adósként) belépni és a felperes, mint adós kölcsönszerződésből eredő tartozását átvállalni, mert már a konstrukció is azért került úgy kialakításra, hogy a felperes legyen a kötelezett, mert a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet nem kívánt a nagyszámú természetes személlyel – a felperes tagjaival – a beruházást finanszírozó hitelszerződést kötni.

A rPtk 332. § (1) bekezdése szerint tartozásátvállalásról akkor van szó, ha valaki a kötelezettel megállapodik abban, hogy tartozását átvállalja, egyúttal köteles a jogosult hozzájárulását kérni, ha pedig azt a jogosult megtagadja, a kötelezettet olyan helyzetbe hozni, hogy az lejáratkor teljesíthessen. A fenti tényadatok alapján tehát nem a rPtk. 332. §-a szerinti tartozásátvállalás jött létre, mert a felek nem kívántak alanycserét, és az is megállapítható, hogy a felperes és a tagjai – így az alperesek – által kötött Megállapodásról, annak tartalmáról a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet tudomással nem bírt, és az sem volt vitás, egyik fél sem állította, hogy ahhoz a hitelszövetkezet hozzájárulását kérték volna a felek (**tanú 1** tanúvallomása, 19. srsz. jkv.). Mindebből következően tehát a felperes és a tagjai, így az alperesek közötti Megállapodás tartalma szerint nem a rPtk. 332. § (1) bekezdése szerinti tartozásátvállalási szerződés.

Ugyanakkor a tényadatokból (szerződéses konstrukcióból) az is megállapítható, hogy a felperes tagjai, így az alperesek is a 2011. szeptember 6-i Megállapodás 2. és 3. pontjait fentiek szerint értelmezve arra vállaltak kötelezettséget, hogy a felperes által a hitelszövetkezettel kötött kölcsönszerződés törlesztő részleteit úgy fizetik meg, hogy a havonta a beruházáshoz mérten meghatározott csonkok alapján számított összegű havi ún. szolgáltatási díjat fizetnek, amely összegből az egyébként fedezettel nem rendelkező felperes a tartozás esedékes törlesztő részleteit a hitelszövetkezetnek teljesíteni tudja. Az ítéletábra álláspontja szerint a felek ezen megállapodása (szerződése) ún. tartozáselvállalásnak minősül.

A perbeli időszakra vonatkozóan a rPtk. nem tartalmazta, de a régi magánjogunk ismerte a tartozáselvállalás jogintézményét, mely a 2013. évi V. tv. (új Ptk.) 6:206. §-ában is megjelenik. A szerződéses szabadság elve alapján azonban nem volt akadálya annak, hogy jogszabály rendelkezése hiányában a felek szabadon határozzák meg szerződésük tartalmát (Ptk. 200. § (1) bekezdése), azaz ilyen tartalommal szerződést kössenek. A tartozáselvállalásnál a régi kötelezett nem szabadul a kötelemből, nem következik be alanycsere, hanem az új kötelezett a régi kötelezett mellé (és nem helyébe) lép be (EBH.2001.412). Mivel a tartozáselvállalás a rPtk. idején nem nevesített megállapodás, ezért azt, mint atipikus megállapodást megköthette a régi kötelezett az alperesekkel és tartalmát kialakíthatta akként, hogy a jogosultnak nem származott közvetlen jogosultsága az alperesekkel szembeni igényérvényesítésre.

A felek ezen nem nevesített szerződésükben tehát abban állapodtak meg, hogy a felperesnek, mint kötelezettnek a jogosult, azaz a **(település neve)**-i Hitelszövetkezet fennálló tartozását a felperes tagjai – így az alperesek is – arányosan kötelesek havonként és csonkonként meghatározott mértékben a kötelezettnek (a felperesnek) megfizetni, azaz őt olyan helyzetbe hozni, hogy az a hitelszerződést esedékességekor teljesíteni tudja. Azaz a tartozáselvállalás alapján az alpereseknek a hiteltörlesztés ideje alatt – függetlenül attól, hogy igénybe vették-e a szolgáltatást, a felperes által felvett hitelt rájuk eső részére vonatkozó fizetési kötelezettsége fennáll.

Mindebből következően az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság érdemben helytálló döntést hozott, amikor az alperesek fizetési kötelezettségét a helyesen feltárt szerződéses konstrukció és a felperessel kötött Megállapodás alapján fennállónak tekintette.

A fentiek alapján téves az alperesek azon fellebbezési hivatkozása, hogy a felperessel kötött Megállapodás szerint őket szolgáltatási díj fizetési kötelezettség terhelte, mert az valójában a felperes által a hitelszövetkezet felé törlesztendő havi részletek arányos része volt. Ezért nincs jelentősége annak, hogy az alperesek a szolgáltatást meddig vették igénybe, illetőleg annak sem, hogy a szerződés mely időpontig volt hatályban, tekintettel arra, hogy a felperes a felvett kölcsönt végtörlesztéssel teljesítette, azt pedig az alperesek nem vitatták, hogy az abból a Megállapodás szerint rájuk eső részt (összeget) a felperesnek nem fizették meg.

Sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésben az alperesek egyébként a felperes keresetének összecszerűségét nem, csupán jogalapját vitatták.

A fent kifejtettek szerint tehát az alperesek fizetési kötelezettségének jogalapja fennáll, annak összecszerűségét nem vitatták, ezért azt sem az elsőfokú bíróság, sem az ítéletábla érdemben nem vizsgálhatta.

A fentiek alapján az ítéletábla az elsőfokú bíróság érdemben helytálló döntését az indokolás fenti kiegészítése mellett a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelen fellebbezést előterjesztő I., II. és III. rendű alperesek – a pertárgy értékéhez igazodóan – kötelesek megfizetni a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési ellenkérelmet előterjesztő felperes másodfokú eljárásban felmerült és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a alapján meghatározott mértékű ügyvédi munkadíjat, valamint viselik az általuk lerótt fellebbezési eljárási illetéket.

Szeged, 2018. november 15.

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.	Béri András s.k.	Dobler László s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró